

NVE

Postboks 5091, Majorstuen

0301

Kommentarer til høringsuttalelser Småkraftpakke Namsskogan

Etter gjennomgang av høringsuttalelser som har kommet inn, er det nødvendig å komme med korrigeringer på en del påstander.

Når det gjelder høringene generelt, så er det uttalelser fra reindriften, som utpeker seg i forhold til direkte feiloppfatninger, og som vi er nødt til å kommentere.

Det antydes at det ikke har vært kontakt mellom reindriftsutøverne og søker.

Dette må bero i kommunikasjonssvikt mellom gruppene i området, da søker har vært i løpende dialog med reindriftsutøverne i Nessan, siden vi startet med å se på mulighetene for å utnytte deler av potensialet til småkraft.

Meatelen Sijte (Jåma/Anti gruppen) har sitt beiteområde vest for Lindsetdalen, og blir vel således kanskje ikke berørt av noen av de rekke påstander om negative konsekvenser de lister opp.

1. De får ikke sperret noen av sine flytteleier.

2. Det blir ingen økt ferdsel enn det er i dag, i tillegg til småviltjakt og elgjakt som utøves i dag. Det eneste som kommer i tillegg, er damvokteren som vil visitere dam under flom.

Reindriften er hensyntatt på alle mulige måter opp gjennom tiden, og hyttebygging har de allerede stoppet, hvilket vi har akseptert så langt. Nå må ikke en eventuell hyttebygging i Skorovatn, få konsekvenser i vårt område, da de ligger så langt fra hverandre. Videre må sies enda en gang, at vi ikke har planer for hyttebygging

3. Ingen tap av beiteområder, da overdekket/nedgravd rør ikke synes etter 5 år. Rørgaten vokser til igjen, referanse Litlelva kraftverk. Planlagte inntaksdammer stjeler ikke noe beiteareal, og rein skyr heller ikke damkonstruksjon. Det observeres hver høst rein som oppholder seg ved dam på Litlelva. Den oppholder seg der, selv om damvokter rensker risten blant annet.

4. Ingen deler av anlegget vil hindre reinen i å trekke naturlig forbi. Det gjør den også ved Litlelva kraftverk

5. Kan ikke begripe at produksjonen og produktiviteten på reinen blir forstyrret, ettersom det ikke tas beiteareal, og naturen går sin gang.

6. Ingen presser dyrene sammen, da de får gå fritt som før.

7. Vårbeite er det ikke på den vestre siden av Flåttådalen, da det ligger mye snø enda når reinen kommer i april/mai for å kalve. Reinen drives umiddelbart over til Domfjellet av Tovengruppen, der kalving starter, og pågår til de er i Bjørhusdalen. I området rundt inntaksdammer, foregår ikke sommerbeite, da dette ligger for lavt i terrenget. Reinen beiter

Mona og Kjell Asgeir Trones

Høyere il fjellet. Tovengruppen har sitt reinbeite i Kalvvatnområdet på sommeren, og Jåma/Antigruppen har sitt sommerbeite lenger vest.

Tovengruppen har sitt høstbeite fra Nordland grense, og i nordre deler av Flåttådalen. Det vil si nordøst for Nessan, da de frakter store deler av flokken med bil fra Nessan.

8. Sammenblanding med andre grupperinger skjer uansett, da reinen beveger seg fritt. Det hender at elvene er tørre eller fulle av vatn, og det skjer naturlig da været kan være både vått og tørt. Mye avhenger vel på om det gjetes eller ikke. Driftsopplegg spiller vel en del inn.

Det påstås også at inntaksdammer er feller for reinen. Dette må bero på en misforståelse, da de ikke må sammenlignes med reguleringsmagasiner. Inntakene står permanent fulle når vinteren setter inn, og det gjør de gjennom hele vinteren, for å holde inntaket frostfritt. Ingen steder i elva er isen så trygg og tykk som nettopp der. Erfaringer fra Litlelva Kraftverk.

Når det gjelder kommentarer fra de ulike reindriftsgrupperingene, så er de alt for generelle, og det ser ikke ut til at invitasjon til å komme med konstruktive forslag til avbøtende tiltak fra deres side er vektlagt. Under møter med reindrifta, er de utfordret til å komme med konkrete ting som kan gjøres ved hvert anlegg sett i forhold til de utfordringer utøverne selv ser for hvert anlegg. Og like tiltak vil ikke være like for hvert anlegg.

Når det gjelder skogsbilveier i området, så er det vel ingen annen næringer her som har større nytte av dem enn reindrifta. Det er en kjensgjerning at mangel på veier og broer i dalføret er en betydelig hindring i å utøve reindrift på en effektiv måte, sett i forhold til kryssing av flomstore vassdrag på våren, under flytting til vårbeite/kalvings område. Allikevel nevnes dette som en av de største ulemper.

Når det gjelder utfordringer i en byggeperiode, så er slike til å løses, og det er tiltakshavere interessert i å imøtekomme. Hvis det kommer konkrete forslag på tiltak vel å merke.

Når det gjelder eventuelle ulemper og fordeler i forhold til Meatelen Sijte (Jåma/Anti gruppen), så stilles dette i tvil, da de i følge gammel hevd ikke har særlige rettigheter øst for Lindetdalen, og øst for vannskillet mellom Bjørrelvdalen og Aundalen, og grensen mellom Namsskogan Kommune og Høylandet Kommune helt nord til Fylkesgrensen til Nordland. Dette gjelder strengt tatt vektlegging av uttalelse i forhold til saken i det store og hele.

Vi sier ikke at reindriftsnæringa ikke blir berørt, men det er svært individuelt hva utfordringene er for hvert anlegg, og konkrete forslag må framlegges.

Det er en feiloppfatning å tro at reindrifta vil overleve alene i utkant Norge i framtida, og opprettholdelse av bosetning og infrastruktur vil være avgjørende for alle parter.

Mona og Kjell Asgeir Trones

Når det gjelder Fylkesmannens kommentar til inngrepsfrie områder, så må det sies at det drives aktivt skogbruk i hele Flåttådalsområdet.

Aktivt skogbruk skal også drives i framtida, og det kreves skogsbilveier og overflatepreparerte traseer for å få fram virket. Dette er metoder som Staten støtter, via tilskudd til veibygginger.

Slike veier finner vi i Flåttådalen i dag, og disse vil bli bygget ut får å få rasjonell drift, samt for å tilfredsstillende industrien med virke.

Overflatepreparerte driftsveier, og driftsveier etter skogsdrift ligger også synlige i terrenget i noen år, men naturen tar de fort tilbake.

Dette kan sammenlignes med en rørgatetrase, hvor et nedgravd rør ligger i bakken.

Rørgatetraseene vil gro til etter noen år, slik som for Litlelva Kraftverk, som ble overdekket i 2008. Refererer til bilde og beskrivelse i Ulvig Kiærs kommentar.

Denne er i dag synlig i deler av rørgaten, der skogen er hugget, men vegetasjonen er på full vei tilbake. I deler av traseen må vi fortelle at det ligger et rør i bakken.

Når det gjelder permanente veier, så vil de kun gå til kraftstasjonene. De veiene som går til inntakene vil ikke bli brøytet på vinteren, og på den måten ikke ha noen som helst ledefunksjon.

Steinåa

I følge samtaler med reindrifta i området, så er nok den slik den framstår, det anlegget som berører dem minst.

Dette har sammenheng med topografien i området, da elva renner gjennom en uframkommelig ravine, og passasjer kun kan gjøres ovenfor planlagt damsted, og godt nede i elva ned mot planlagt stasjonsplassering.

Det drives aktivt skogbruk i området, og ned langs elva på nordsiden har det vært driftsveier, hvor det er drevet med stammeluning av tømmer i flere omganger. Dette betyr at det så lenge vi vet, har vært åpne driftsveier i skogen, som kan sammenlignes med en rørgatetrase, uten at det har vært å oppfatte som negativt tidligere?

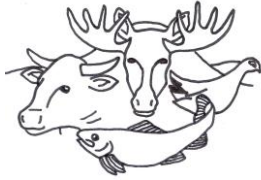
Veiforbindelse:

Over Nessaelva (Flåttådalselva heter det lengre inne i dalen), tenkes bygd ei bru, nesten inne ved Skarvdalen. Vei vil bli bygd fram til planlagt kraftstasjon, som blir liggende 250 meter oppstrøms Steinåa på nordsiden i et skogholt.

Fram til kraftstasjonen vil det bli permanent vei, som brøytes om vinteren. Det er kun hit vaktmesteren behøver vei for oppsyn. Denne vil bli benyttet i forbindelse med skogsdrifter også.

Rørgaten:

Rørgaten vil bli gjemt i bakken oppover langs nordsiden av Steinåa, i samme område som det i dag finnes driftsveier for skogsdrift.

Mona og Kjell Asgeir Trones

Avbøtende tiltak:

De siste 700 metrene av røret vil bli boret i fjell, slik at terrenget ikke vil bli berørt. Dett er den delen av terrenget, hvor vi passerer tregrensen, og går over i et mere alpint landskap, med fjellrabber og klynger av lauvskog.

I det øvre partiet av rørgaten til Steinåa, vil vi derfor ikke få noen form av ledeeffekt i forbindelse med trekk av rein og andre dyr, enn det trekket som dyrene gjør pr i dag på grunn av terrengformasjonen for øvrig.

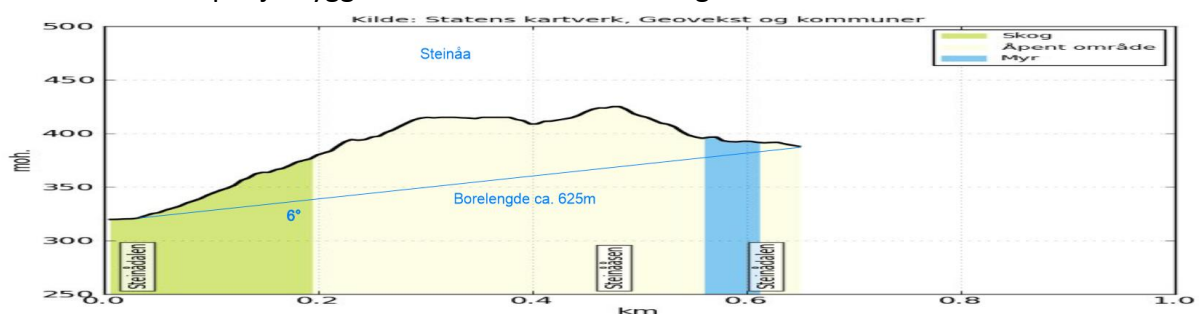
Det vil ikke bli anlagt permanent vei til inntaket av Steinåa.

Bilde nr 1: Boring ifjell

Den blå streken markerer det partiet av rørgaten som vil gå i rør.

Bilde nr 2: Profil på fjellryggen i den øverste del av rørgatetraseen

Her ser vi tenkt rørgate gjennom fjellet opp mot inntak Steinåa.

NESSAN GÅRD

Mona og Kjell Asgeir Trones

Inntak:

Inntaksdam, tenkes lagt til ett naturlig damsted, og blir utført i en minimalistisk betongkonstruksjon.

Bilde nr 3: Inntakssted

Inntak må allikevel være så dypt mot rist, at vi unngår problemer med frost.

Frostsikring av anlegget, vil også i praksis si at dammen må stå full hele tiden, for at det ikke skal fryse til på risten, og det vil derfor fryse til et solid lokk i dammen. Dette har vi også erfart fra Litlelva. Ingen steder er isen tykkere og sterkere i elva enn akkurat der.

Vi får ikke tilstander som kan sammenlignes med situasjoner som ved regulerte vatn og magasinert vatn. Der vannspeilet går opp og ned som følge av regulering og tapping vil nok isen bli utrygg.

Derfor er det ingen fare for at isen blir feller for rein og annet vilt.

Når det gjelder innlandsfiske for Steinåa, så er det feil i konsesjonssøknaden, for der står det å lese:

«Berørt elvestrekning benyttes i svært liten grad» sitat slutt!

Postadresse:
Nessan
7896 Brekkvasselv

Telefon: 74 33 41 72
Mobil: 45 60 02 65
E-post: post@nessan-gaard.no

Bankkonto: 4472 10 10489
Org.nr: NO 983515959 MVA
Web: www.nessan-gaard.no

NESSAN GÅRD

Mona og Kjell Asgeir Trones

Det riktige skal være:

Berørt elvestrekning benyttes ikke i det heletatt!

Ingen ferdes der kort og godt, unntatt den stakkars elgjegeren som prøver å krysse i elgjakta. Videre for Steinåa, så må det nevnes at de 5 artene som er rødlistet, ikke vil bli berørt i det hele, da planlagt rørgate ligger lenger nord enn der disse er lokalisert.

Bjørrelva:

Refererer til kommentarer fra Ulvig Kiær.

Det planlegges permanent veiforbindelse til planlagt kraftstasjon.

Bilde nr 4. Planlagt kraftstasjonsplassering.

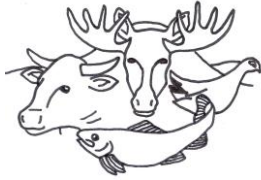

Planlagt vei er omsøkt og godkjent, og vil bli brukt i forbindelse med skogbruk, småviltjakt og storviltjakt. Til stasjonen vil det bli brøytet på vinteren.

Postadresse:
Nessan
7896 Brekkvasselv

Telefon: 74 33 41 72
Mobil: 45 60 02 65
E-post: post@nessan-gaard.no

Bankkonto: 4472 10 10489
Org.nr: NO 983515959 MVA
Web: www.nessan-gaard.no

Mona og Kjell Asgeir Trones

Langs nedgravd rørgatetrase vil det etableres kjøretrase for firehjuling, sammenlignbart med de kjørespor som reindriften allerede har anlagt i området.

Opp til inntaket vil det kun bli behov å komme i forbindelse med rensing av rist i en kortere periode på høsten, og en periode på våren.

Slik rensing av rist, vil nok prosjekteres med automatikk, slik at dette er det også begrenset behov for.

Ingen brøyting av vei opp til inntak på vinteren.

Rørgaten:

Nedgrav rør i en trase i terrenget, som fra før er lett framkommelig, og slakt skrånende.

En rørgatetrase i dette terrenget, vil ikke ha noen form for ledeeffekt, da det ikke er behov for å endre terrengets formasjoner for å føre fram røret.

Avbøtende tiltak:

Øvre deler av røret kan bores opp til inntaket, og dette innebærer at terrenget vil framstå som urørt.

Resten av overdekt rørgate vil nok framstå som etter utbyggingen av Litlelva, der det knapt synes etter 7 år. Ca samme høgdelag som for Litlelva.

Bilde nr 5

Overføringsrør Litlelva, 2 år etter utbedring, og 7 år etter bygging. Hvor går røret?

NESSAN GÅRD

Mona og Kjell Asgeir Trones

Andre avbøtende tiltak:

I forhold til at elvene i perioder skal virke som stengsler for rein for eksempel, så kan det være mulig å slippe mer eller mindre vatn, alt etter som.

Veier kan være stengt med bom, eller åpen?

Mange muligheter.

Dialog, dialog...

Sluttkommentar:

Gjennom prosessen fra de første planer ble fremlagt for berørte parter, har det vært løpende orienteringer fra grunneier om hva vi tenker å utnytte av ressurser.

I Flåttådalen/ Nessan lever reindriftsutøvere, skog- og utmarksgrunneiere i «symbiose»

Med dette menes at vi alle er avhengige av den andres eksistens, og på den måten må akseptere den andres eksistens og drift.

Som eksempel kan være at vi som grunneiere tar hensyn vedrørende aktivitet når det er kalvinger på våren, og regulerer våre behov for ferdsel når dette pågår.

Det blir feil når dette blir enveiskjørt, og den andre parten ikke aksepterer at vi grunneiere også har behov for å utvikle våre ressurser på en bærekraftig måte.

Samspillet har fungert godt så langt, og da tror vi det kan fungere i framtiden også

Våre invitasjoner til konkrete tiltak som kan gjøres ved hvert anlegg står ved lag.

Arbeidsmetoden da blir å se på utfordringene for hvert anlegg, og komme med konkrete tiltak for disse.

I motsetning til det vi ser nå, der det er sammenfallende like, og generelle kommentarer for alle anlegg.

Mange av argumentene er i tillegg basert på feiloppfatninger, og feil tolkninger.

Henviser også til kommentar fra Ulvig Kiær.

Med hilsen

A handwritten signature in black ink that reads "Kjell Asgeir Trones".

Kjell Asgeir Trones
Grunneier i Nessan

Postadresse:
Nessan
7896 Brekkvasselv

Telefon: 74 33 41 72
Mobil: 45 60 02 65
E-post: post@nessan-gaard.no

Bankkonto: 4472 10 10489
Org.nr: NO 983515959 MVA
Web: www.nessan-gaard.no